

Bærekraftsrapport
2019/20

panduro[®]

Bærekraftsrapportens omfang

Denne rapporten dreier seg om morselskapet Panduro Förvaltning, org.nr. 556570-3237. Følgende selskap er inkludert: Panduro Trading, Panduro Hobby AB, Panduro Hobby A/S Danmark, Panduro Hobby AS Norge og Popov BV. Rapporten utgjør også Panduro Hobby ABs formelle bærekraftsrapport i henhold til den svenske loven 2016:947 om endring i Årsredovisningslagen 1995:1554.

Rapporten gjelder virksomhetsåret som går fra 1. mai 2019 til 30. april 2020 (i rapporten omtalt som 2019–2020), og nøkkeltallene som er oppgitt, gjelder for denne perioden samt tilsvarende periode for det foregående året (i rapporten omtalt som 2018–2019). Samtlige nøkkeltall som er presentert, gjelder kun det svenske selskapet Panduro Hobby AB, org.nr. 556073-6356. Panduro Hobby A/S Danmark og Panduro Hobby AS Norge består stort sett av butikker med leide lokaler. Størstedelen av produktene som selges i Norge og Danmark, blir kjøpt inn sentralt fra Sverige og distribueres fra sentrallageret i Malmö. Leverandørene til disse to datterselskapene forhandler dermed direkte med det svenske morselskapet og blir håndtert ut fra sistnevntes prinsipper. Hos Popov BV*, som driver virksomhet i Nederland og Belgia, utgjør Panduros produkter 40,1 prosent av det totale salget.

** Popov BV driver butikker og nettbutikker under navnet Pipoo.*

Innhold

Administrerende direktør har ordet	4
Om Panduro	4
Bærekraft for oss	
Verdikjede og interesser	6
Vesentlighetsanalyse	9
Bærekraftsmålene våre	11
Miljø og sortiment	12
Miljøstyringssystem og energisparingstiltak	
Miljøsamarbeid med leverandører	
Produktsikkerhet	
Bærekraftig sortiment	
Sosiale forhold	15
Panduros etiske retningslinjer – Code of Conduct	
Menneskerettigheter	
Diskriminering	
Tiltak mot korrupsjon	
Samarbeid	16
SOS-barnebyer	
Louisiana Museum of Modern Art	
Henie Onstad Kunstsenter	
Medarbeidere	18
Mangfold og likestilling	
Verdiene våre	

BILDER: Bli Studio AB så sant ikke annet er oppgitt.

Side 14

**Verdikjede og
interesser**

Side 6

**Bærekraftsmålene
våre**

Side 9

Side 17

Medarbeidere

Side 18

Rickard Kemfors, adm. dir.

Administrerende direktør har ordet

«Bærekraft – en del av vår hverdag»

I året som har gått, har vi i Panduro fortsatt vår bærekraftsreise sammen med kunder, medarbeidere og leverandører. Vi opplever at bærekraft er et spørsmål som engasjerer kundene mer enn noensinne. Hver dag får vi nye spørsmål, for eksempel om arbeidsvilkår, kjemikalier, klimapåvirkning eller avfallshåndtering.

I Panduro gjør vi mange små forbedringer som til sammen skaper merkbare endringer. Det er derfor viktig at bærekraft alltid skal være en del av hverdagen vår. Konseptet bærekraft er med oss, både i tanke og i handling. Det kan dreie seg om små beslutninger, som nye miljøtilpassede forpakninger eller resirkulert papir i skriversne. Men det kan selvsagt også være større beslutninger, som å se over hva slags transport vi bruker, og engasjere de selskapene som har størst fokus på bærekraft.

Men det mest selvfølgelige og viktigste valget er det kanskje ikke så mange som tenker over. Jeg sikter til hvilke produkter vi velger å ta inn i sortimentet.

Vi jobber målrettet for at Panduro skal stå for kreativitet, glede, trygghet og bærekraft.

Vi hører gjerne fra deg dersom du har spørsmål, tips eller ideer.

Rickard Kemfors

Rickard.Kemfors@panduro.se

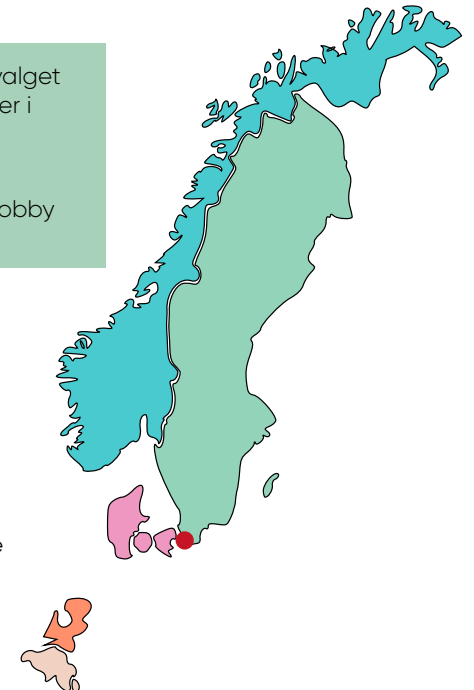
Om Panduro

Panduro tilbyr produkter som utvikler barn og voksnes kreativitet gjennom inspirasjon og ideer. Gjennom høy produktkvalitet, sosialt ansvar og effektivt miljøarbeid skal vi vekke tillit blant kunder, medarbeidere, leverandører og andre interessenter. Panduro ble til av ren og skjær skaperglede da den spanskættede Carlo Panduro begynte å lage suvenirer og smykker i etterkrigstidens Danmark. Sønnen hans, Jørgen, gikk snart med i familiebedriften og begynte å selge materiell til offentlig sektor. På midten av 1950-tallet ble den første Panduro-butikken åpnet i Nørrevold i København. I 1962 gikk ferden over Öresund, og Panduros første svenske butikk åpnet på Södra Förstadsgatan i Malmö. I dag har Panduro-konsernet rundt 900 ansatte og 94 butikker fordelt på 7 land i tillegg til salg via nettbutikker og forhandlere. Panduros sortiment er en kombinasjon av egenutviklede produkter og produkter fra andre varemerker. Via eksterne samarbeidspartnere fremstiller vi produkter under egne varemerker. I 2016 kjøpte vi opp kunstnermateriellbutikken Kreatima i Stockholm og utvidet dermed Panduros produktportefølje ytterligere.

Visjon: Panduro skal være det selvsagte valget for lek, kreativ hobby og formingsaktiviteter i Skandinavia.

Forretningsidé: Å tilby et prisgunstig og bærekraftig sortiment for lek og kreativ hobby til det skandinaviske markedet.

- **Malmö** – hovedkontor og sentrallager
- **Sverige** – 36 butikker, hovedkontor og lager med til sammen 427 medarbeidere
- **Norge** – 19 butikker og kontorer med til sammen 152 medarbeidere
- **Danmark** – 14 butikker med 132 medarbeidere
- **Nederland** – 21 butikker med 170 medarbeidere
- **Belgia** – 4 butikker med 16 medarbeidere

Bærekraft for oss

Vi i Panduro brenner for kreativitet. Det er det vi ønsker å bringe videre til kommende generasjoner, og vi ser det derfor som vårt ansvar å skape en bærekraftig fremtid for dem som kommer etter oss. Vi vil være det bærekraftige alternativet i bransjen, og da må vi lytte til de bevisste kundene våre og omverdenen for øvrig. For å nå målsettingen vår, må vi sikre bærekraft i alle ledd. Det omfatter alt fra valg av produkter og produksjonsmetoder til det som skjer etter at produktene har forlatt Panduro, og forholdet vårt til leverandører og medarbeidere underveis i prosessen. Dette siste inkluderer klimautfordringer, menneskerettigheter, tiltak mot korrupsjon og en rekke andre forhold.

I Panduro har vi mange produkter som kan brukes for å gi nytt liv til andre produkter. Det er også noe vi vil oppmuntre kundene våre til. I senere år har gjenbruk blitt en stor del av Panduro, og vi prøver på forskjellige måter å hjelpe og inspirere kundene til å gi gamle produkter og materialer forlenget levetid. Her ser vi en mulighet til å være med og påvirke utviklingen mot en bærekraftig og kreativ fremtid.

Panduro ser på kreativitet som en viktig del av livet, og med denne rapporten håper vi å kunne vise deg som leser, hvordan vi arbeider for å realisere visjonen vår: *Å skape en fantasifull og kreativ fremtid for kommende generasjoner.*

På hvilken måte arbeider vi med bærekraft?

For å konkretisere risikoer og muligheter knyttet til bærekraft, har vi utført en vesentlighetsanalyse basert på FNs globale bærekraftsmål. Med utgangspunkt i den analysen har vi det siste året utarbeidet en intern bærekraftsstrategi. Denne strategien skal i årene som kommer, fungere som rettesnor for hvordan vi i Panduro skal gjøre en innsats for bærekraft og realisere visjonen om en fantasifull og kreativ fremtid.

Medarbeiderne bak bærekraftsrapporten

Bærekraftssamarbeidet samordnes av Panduros miljø- og produksikkerhetsavdeling. Bærekraftsrapporten for virksomhetsåret 2019–2020 er utarbeidet av medarbeidere fra forskjellige avdelinger ved Panduros hovedkontor i Malmö.

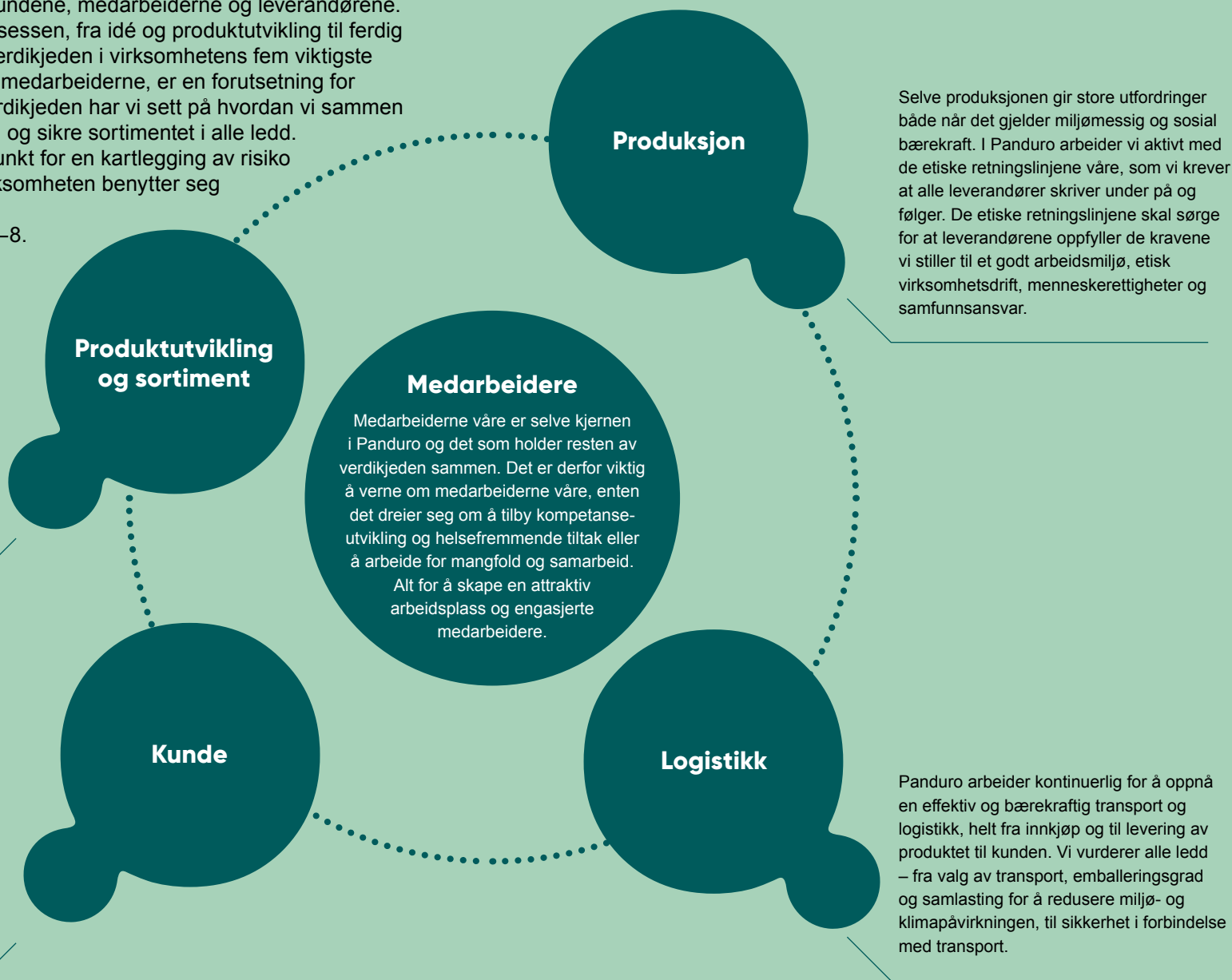

Verdikjede og interesser

Panduros viktigste interesser er kundene, medarbeiderne og leverandørene. Panduros verdikjede dekker hele prosessen, fra idé og produktutvikling til ferdig sortiment til kunden. Vi har delt inn verdikjeden i virksomhetens fem viktigste komponenter, der én av dem, nemlig medarbeiderne, er en forutsetning for de fire andre. Med utgangspunkt i verdikjeden har vi sett på hvordan vi sammen kan jobbe for en bærekraftig utvikling og sikre sortimentet i alle ledd. Verdikjeden har også vært utgangspunkt for en kartlegging av risiko samt retningslinjer og andre tiltak virksomheten benytter seg av på de ulike bærekraftsområdene. Denne oversikten finner du på side 7–8.

I Panduro tilbyr vi et bredt produktsortiment. Det gir mange bærekraftsaspekter å ta hensyn til. Vi jobber kontinuerlig for å sikre gode materialvalg, høy kvalitet og god produktsikkerhet. Det omfatter også en vurdering av hvordan produktene våre bør pakkes inn, og hvordan vi kan tilby et sortiment som passer inn i en bærekraftig livsstil.

Vi legger vekt på å alltid kommunisere med kundene på en ansvarlig, passende og korrekt måte. Det gjelder uansett hvor, når eller hvordan vi møter kundene. Men ansvaret vårt tar ikke slutt når kunden er ute av butikken. Panduro arbeider for å øke kunnskapen om gjenbruk, produkthåndtering og gjenvinning etter at kunden har handlet hos oss. På den måten vil vi skape en kundetilfredshet som varer i generasjoner.

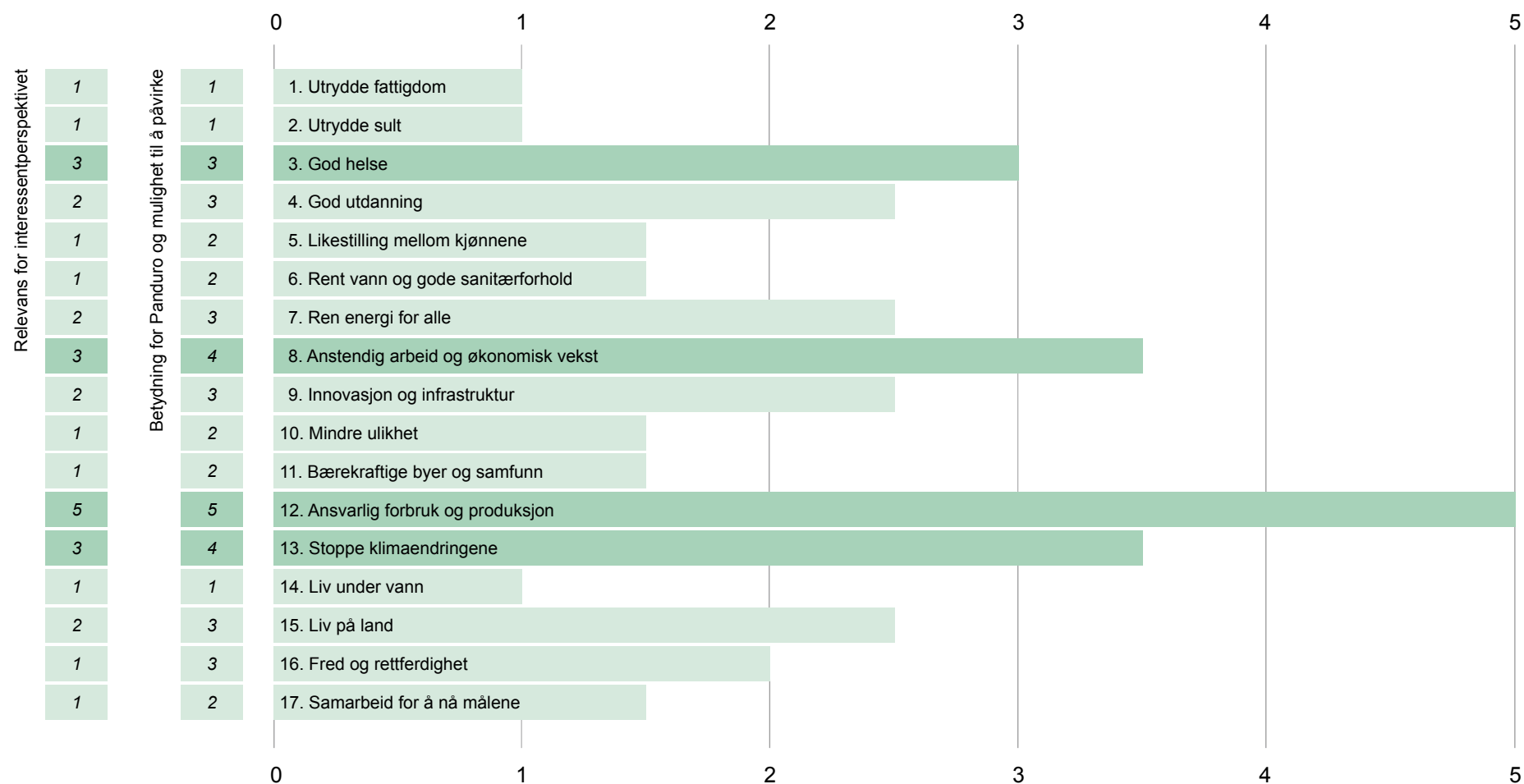

Bærekraftsrisiko	Del av verdikjeden	Tiltak	Styringsdokument
Miljø og sortiment			
Begrensede naturressurser	Hele verdikjeden	Bevisste materialvalg for produkter og emballasje. Arbeide med å forbedre emballasjen med tanke på gjenvinning. Tilby et sortiment som fremmer gjenbruk og reparasjon.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar, emballasjeveiledning. Eksternt fokus: Etske retningslinjer (Code of Conduct).
Utslipp	Produksjon, logistikk, medarbeidere	Oppfølging av utslipp fra transport. Overvåking av returere. Arbeid med samlasting og emballeringsgrad.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar, retningslinjer for bruk av firmabil og retningslinjer for reiser. Eksternt fokus: Fraktinformasjon og retningslinjer for pakking, etske retningslinjer.
Energiforbruk	Hele verdikjeden	Oppfølging av energiforbruk etter energikartlegging ved hovedkontoret og i butikkene. Bevisst valg av energikilder. Skifte av belysning i butikkene.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar. Eksternt fokus: Etske retningslinjer (Code of Conduct).
Vannforbruk	Produksjon, produktutvikling og sortiment, medarbeidere	Panduro er et «Kranmärkt»-selskap, noe som betyr at vi kun serverer kranvann og ikke flaskevann i virksomheten.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar. Eksternt fokus: Etske retningslinjer (Code of Conduct).
Dyreetsisk bærekraftig produksjon	Produksjon	Alle leverandører innenfor de relevante produktkategoriene skal ha signert Panduros retningslinjer for dyrehold.	Eksternt fokus: Panduro Animal Welfare Policy.
Produktsikkerhet og kjemikaliebruk	Produktutvikling og sortiment, produksjon og kunde	Dokument med kravspesifikasjon til leverandørene. Kontroll av produkter gjennom tester, analyser og risikoevaluering av innholdet.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar, rutiner for produktkontroll. Eksternt fokus: Etske retningslinjer (Code of Conduct), kravspesifikasjon for forskjellige produktkategorier.
Produktkvalitet	Produktutvikling og sortiment, produksjon	Fysisk kontroll av produkter og produktprøver.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar, rutiner for produktkontroll.
Avfallshåndtering	Hele verdikjeden	Oppfølging av avfallsmengden fra hovedkontoret og lageret. Informasjon til kundene om avfallshåndtering for emballasje og produkter.	Internt fokus: Retningslinjer for miljø og ansvar, rutiner for avfallshåndtering. Eksternt fokus: Etske retningslinjer (Code of Conduct).

Bærekraftsrisiko	Del av verdikjeden	Tiltak	Styringsdokument
Sosiale forhold og medarbeidere			
Lønninger	Produksjon, logistikk, medarbeidere	Avtalefestede lønninger som utbetales regelmessig og i tide til alle Panduros medarbeidere. Kontinuerlig arbeid for å sikre likelønn. Leverandørene skal sikre akseptable arbeidsvilkår, lønninger og rettigheter for sine ansatte.	<p>Internt fokus: Personalhåndbok, likestillingsplan, retningslinjer for mangfold, retningslinjer for arbeidsmiljø, Core Values.</p> <p>Eksternt fokus: Etsiske retningslinjer (Code of Conduct).</p>
Helse og sikkerhet	Produksjon, logistikk, medarbeidere	Panduros systematiske arbeidsmiljøarbeid. Avtale om terminalbriller som helsefremmende tiltak. Leverandørene skal kurse sine ansatte i sikkerhet på arbeidsplassen.	
Overtid	Produksjon, logistikk, medarbeidere	Panduro-medarbeidernes arbeid skal være basert på nasjonal lovgivning og gjeldende tariffavtaler. Leverandørene skal påse at arbeidstimer og overtid ikke overstiger retningslinjene som er fastsatt i de etiske retningslinjene.	
Medbestemmelse	Produksjon, medarbeidere	Panduros medarbeidere og ansatte hos leverandører skal ha frihet til å danne og være medlem av fagforeninger og å forhandle med arbeidsgiveren i henhold til nasjonal lovgivning.	
Respekt for menneskerettighetene			
Barnearbeid og tvangsarbeid	Produksjon	Leverandørene skal påse at ingen barn utsettes for potensielt skadelig eller farlig arbeid. Leverandørene skal påse at tvangsarbeid ikke forekommer.	<p>Internt fokus: Personalhåndbok.</p> <p>Eksternt fokus: Etsiske retningslinjer (Code of Conduct).</p>
Unge arbeidere	Produksjon, medarbeidere	Alle medarbeidere i Panduro og ansatte hos leverandører i alderen 15–18 år skal behandles på en passende måte med hensyn til deres unge alder. Arbeids- og overtidsbegrensninger bør respekteres spesielt for unge medarbeidere.	
Disiplinærtiltak	Produksjon, medarbeidere	Alle Panduros medarbeidere og ansatte hos leverandører skal behandles med respekt og verdighet. Medarbeiderne skal ikke under noen omstendigheter utsettes for noen form for fysisk, seksuell eller psykisk avstraffelse eller trakassering.	
Diskriminering	Produksjon, medarbeidere	Verken Panduros medarbeidere eller ansatte hos leverandører skal utsettes for diskriminering på grunn av etnisitet, kjønn, religiøs eller politisk overbevisning, nasjonalitet, sosial bakgrunn eller tilsvarende forhold.	<p>Internt fokus: Likestillingsplan, retningslinjer for mangfold.</p> <p>Eksternt fokus: Etsiske retningslinjer (Code of Conduct).</p>
Tiltak mot korrupsjon			
Korrupsjon, utilbørlige fordeler og bestikkelser	Produksjon, logistikk, medarbeidere	For medarbeidere og leverandører er det ikke tillatt å tilby, be om eller ta imot en utilbørlig fordel i forbindelse med Panduros virksomhet.	Internt/eksternt fokus: Etsiske retningslinjer (Code of Conduct).

Vesentlighetsanalyse

Panduro har utført en vesentlighetsanalyse basert på FNs 17 globale bærekraftsmål. Formålet med analysen er å prioritere de bærekraftsspørsmålene som er viktigst for selskapet og interessentene våre. Analysen er gjort med utgangspunkt i retningslinjene fra Global Reporting Initiatives (GRI). Vi har satt karakter for relevans ut fra et interessentperspektiv og hvilken betydning målene har for Panduro og virksomhetens mulighet til å påvirke. Karakterene er satt på en skala fra 1 til 5, der 5 har høyest relevans.

FNs utviklingsprogram Agenda 2030 – 17 globale mål for bærekraftig utvikling

Følgende fire mål er vurdert som de mest relevante for Panduro:

Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Vi mener det er viktig at produktene våre produseres på en måte som gir minst mulig negativ påvirkning på mennesker og miljø. Vi vil også øke kunnskapen om gjenbruk og tilbyr derfor et bredt sortiment av produkter som kan brukes for å forlenge andre products levetid. Det er også viktig for oss å minimere mengden skadelige kjemikalier i produktene våre og sikre at de er trygge å bruke.

Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Vi ivaretar arbeidstakerens rettigheter og ønsker å fremme et trygt arbeidsmiljø. Anstendig arbeid og lik lønn for likt arbeid er grunnleggende verdier hos Panduro. Hvert år tilbyr vi praksisplasser samt arbeidstrening for langtidssykmeldte. For å sikre anstendige arbeidsvilkår ved produksjon av produktene våre, er det viktig å bygge langvarige forretningsrelasjoner til ansvarlige leverandører.

Mål 13: Stoppe klimaendringene

Gjennom miljøstyringssystemet vårt jobber vi løpende med å forbedre miljøarbeidet og videreutdanne medarbeidere på dette området. Vi jobber blant annet med å redusere klimapåvirkningen fra innkommende transport fra leverandører og utgående transport til butikker og kunder.

Mål 3: God helse

Mennesker som får utfolde seg kreativt, har det bra. Kreativitet kan fremme utviklingen av fantasi og stimulere evnen til å tenke løsningsorientert. Mange synes dessuten at det å lage noe med hendene hjelper mot stress.

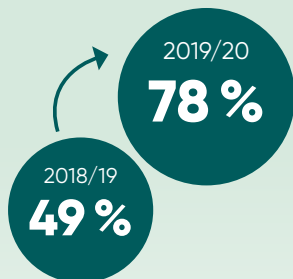
Bærekraftsmålene våre

Videreutvikle arbeidet med våre etiske retningslinjer (Code of Conduct)

Delmål – under arbeid

I løpet av 2020–2021 skal alle leverandører ha undertegnet Panduros etiske retningslinjer (Code of Conduct).

Delmål – under arbeid

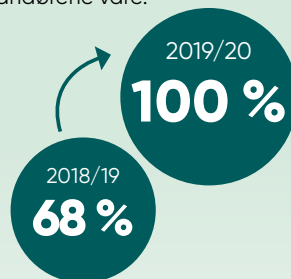
Innen utgangen av virksomhetsåret 2020–2021 skal vi ha utarbeidet et system for oppfølging av Panduros etiske retningslinjer.

Evaluere leverandørene (Score Card)

Delmål – utført

Innen utgangen av virksomhetsåret 2019–2020 skal vi ha fullført en evaluering av hver enkelt av de hundre største leverandørene våre.

Øke andelen gjenvinnbar emballasje og emballasje produsert av resirkulerte råvarer

Delmål – under arbeid

I løpet av 2020–2021 skal vi kartlegge hvor stor andel av emballasjen i sortimentet vårt som kan materialgjenvinnes.

- **Plastemballasje** – kartlegging fullført. 60 prosent kan materialgjenvinnes.*
- **Papiremballasje** – under arbeid.

2019/20

Delmål – utført

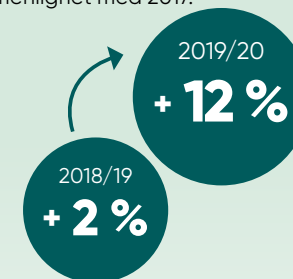
Innen utgangen av 2019–2020 skal vi ha utarbeidet en instruks til leverandørene om valg av materialer til plastemballasje.

Redusere klimapåvirkningen fra transport

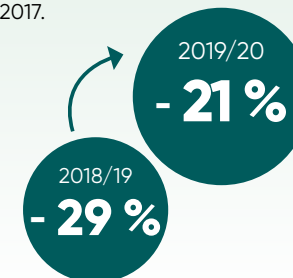
Delmål – under arbeid

Innen utgangen av driftsåret 2020–2021 skal vi ha redusert utslippene av klimagasser fra transport** med 20 prosent sammenlignet med 2017.

Delmål – under arbeid

Innen utgangen av driftsåret 2020–2021 skal vi ha kuttet antall paller som leveres til butikkene våre i Norge, Sverige og Danmark med 30 prosent sammenlignet med 2017.

* I henhold til det svenske gjenvinningsforetakets FTIs avgiftssatser.

** Inkluderer transport av produkter fra fabrikkene til Panduros sentrallager og videre fra sentrallageret til konsernets egne butikker og e-handelskunder (unntatt Pipoo's e-handelskunder). Se side 12 hvis du vil vite mer om hva vi gjør for å redusere klimapåvirkningen fra transport.

Miljø og sortiment

Miljøstyringssystem og energisparingstiltak

Panduros hovedkontor og sentrallager innførte et ISO 14001-sertifisert miljøstyringssystem allerede i 2006. Det betyr at vi forbedrer miljøarbeidet vårt fortløpende og stadig setter oss nye, kvantifiserbare mål. Systemet betyr også at Panduro har en rekke dokumenterte retningslinjer og rutiner for miljøspørsmål. De viktigste av dem er retningslinjene for miljø og ansvar, for dyrevelferd (Animal Welfare Policy) og for reiser. Styringssystemet hjelper oss dessuten å dokumentere arbeidet vi gjør for å etterleve lover og regler på miljøområdet. Sertifiseringen betyr at Panduros miljøarbeid er gjenstand for en årlig gjennomgang av interne og eksterne revisorer. Disse gjennomgangene bidrar til å sikre at vi stadig forbedrer oss på miljøfeltet. I tillegg til de målsettingene vi har dokumentert under «*Bærekraftsmålene våre*», har vi også egne målsettinger for kundekommunikasjon knyttet til miljø og bærekraft. Både kunder og medarbeidere blir stadig mer miljøbevisste, og det er vi lydhøre for. Kunder og medarbeidere kommer stadig med spørsmål og tips om potensielle forbedringer på miljøområdet. Disse synspunktene dokumenterer vi i systemet vårt, slik at vi kan dra nytte av dem i vår fortløpende forbedring av bærekraftsarbeidet.

Klimakrisen er en global utfordring og Panduro har selvsagt et ansvar for å gjøre det vi kan for å bidra til å redusere klimagassutslippene. Vi har derfor satt oss noen ambisiøse mål for kutt i klimagassutslippene fra transport. Blant annet har vi gjort en innsats for å optimere varemengden i hver leveranse og å kutte antall leveringsdager til butikkene. Dette har gitt resultater og utslippene fra leveringer fra sentrallageret og ut til kunder og butikker har gått noe ned til tross for at salget har økt. Vi ser imidlertid at utslippene fra transport inn til sentrallageret har økt, noe som delvis kan forklares med økt salg. Det betyr dessverre at de samlede utslippene fra varetransportene våre har økt (se detaljer på side 11). Det er fortsatt mye vi må forbedre og arbeidet med å redusere klimapåvirkningen fra transport fortsetter.

I 2017 og 2018 ble energibruken ved den svenske delen av virksomheten vår kartlagt av en sertifisert energikartlegger. Kartleggingen resulterte i en rapport med forslag til en rekke tiltak som kan redusere energiforbruket. Mange av tiltakene krever så store investeringer at de ikke har latt seg gjennomføre. Derimot har vi iverksatt flere mindre tiltak, blant annet justering av varme og ventilasjon på hovedkontoret og sentrallageret. Vi er også i gang med å skifte ut belysningen i butikkene med mer energiøkonomiske løsninger.

Energiforbruk

Statistikken viser energiforbruket ved hovedkontoret og sentrallageret.

2018/19
2 075 MWh

2019/20

1 948 MWh

Miljøsamarbeid med leverandører

I Panduro har vi et system kalt Score Card som vi bruker til evaluering av leverandørenes prestasjoner. Leverandørevalueringen omfatter en lang rekke parametere som favner alt fra pris, kvalitet og service til etterlevelse av lover og regler og tilgjengelighet til dokumentasjon. Det siste året har vi videreutviklet systemet, og det inkluderer nå også parametere for miljø og sosiale aspekter. Evalueringen skal etter planen kunne brukes i forbindelse med leverandørmøter, for å skape en åpen dialog som fremmer varige kundeforhold.

For å sikre at vi bruker begrensede globale naturressurser mer effektivt, er vi i gang med å se på hvilke materialer som brukes i emballasjen vår. Dette arbeidet forutsetter et nært samarbeid med leverandørene. Emballasjens oppgave er først og fremst å beskytte produktene under transport, men også å inspirere kundene til kreativ utfoldelse. Arbeidet handler for en stor del om å unngå unødvendig emballasje og unødvendig plasskrevende emballasje. Vi ønsker også å øke andelen emballasje som kan materialgjenvinnes, slik at den kan brukes på nytt i produksjon av nye produkter eller forpakninger når kunden har levert den inn til resirkulering. Vi vil også øke andelen emballasje laget av resirkulerte materialer eller fornybare råvarer. I året som har gått, har vi utarbeidet en veiledning til hvordan vi kan ta hensyn til disse faktorene internt når vi velger ut og utvikler emballasje til et produkt. Det innebærer også at vi prøver å unngå visse materialtyper, for eksempel PVC, og at vi ser på hvordan vi bruker trykk og materialer ved design av emballasjen. I tillegg har vi utarbeidet en instruks til leverandørene, slik at de skal være klar over hva slags emballasje vi helst vil ha.

Malingsboks av resirkulert plast

Panduros hobbylakk har siden høsten 2019 blitt solgt i bokser som består av 25 prosent resirkulert plast.

25 %
resirkulert
plast

Produktsikkerhet

Panduros brede sortiment gir oss mulighet til å påvirke ved å ta material- og produktvalg som er i samsvar med verdiene våre. Vi jobber for å levere produkter av god kvalitet og med høy pålitelighet med tanke på sikkerhet, helse og miljø. Vi har derfor dokumenterte rutiner som skal sikre at alle produktene våre er trygge, både for miljø og mennesker. Vi arbeider med kravspesifikasjoner for samtlige produktkategorier i sortimentet, og disse oppdateres fortløpende når det skjer lovendringer. Lovpålagte krav og anbefalinger fra myndigheter og bransjeorganisasjoner er minstekravene våre. Produktsikkerhetsarbeidet omfatter også mye arbeid med gransking av testrapporter og produktinnhold. Det er viktig at produktene er tilpasset brukeren, og særlig viktig er sikkerheten for produkter beregnet på barn.

Antall tilbakekalte produkter

En tilbakekalling skjer når myndighetene anser at et produkt utgjør en sikkerhetsrisiko, men det kan også forekomme at vi selv velger å tilbakekalle et produkt.

2018/19

2

2019/20

1

Bærekraftig sortiment

Produktsikkerhet er et viktig grunnprinsipp i arbeidet med å tilby et bærekraftig sortiment. En annen grunnleggende del av arbeidet er å tilby produkter som inspirerer til og tilrettelegger for gjenbruk. Gjennom produktene våre og markedsføringen av disse ønsker vi å inspirere folk til å være kreative og bruke fantasien for å forlenge andre produkters levetid og øke gjenbruken av materialer.

Vi har som målsetting å utvide sortimentet av bærekraftige produkter. For eksempel har vi en egen serie med svanemerket maling til barn, og i året som gikk, lanserte vi også svanemerket spesialmaling for møbler. Miljømerket Svanen betyr at produktets ingredienser er gjennomgått og godkjent av en uavhengig part med tanke på miljøpåvirkning. Vi arbeider også med å gjøre sortimentet mer bærekraftig på andre måter. For eksempel har vi utelukket problematiske råvarer fra visse produkter. Ett eksempel på det er at vi har valgt å ikke bruke palmeolje i såpemassen vår. Vi tok også bevisste valg knyttet til ingredienser da vi utviklet et nytt barnelim basert på potetdeksrin. I tillegg består limflasken av 95 prosent plantebaserte materialer. Produktkvalitet er i mange tilfeller også en viktig del av det å gjøre sortimentet mer bærekraftig. Noen ganger er kvaliteten ekstra viktig. Da vi lanserte den nye møbelmalingen vår, testet for eksempel produktutviklerne blant annet malingens dekkevne og hvor lett den ble slitt.

Panduro har også egne retningslinjer for dyrevelferd og stiller krav til godt dyrehold. Vi er bevisste på at det kan være utfordrende å følge opp kravene og deltar derfor i dialog med interessenter og andre i bransjen. Vi arbeider også med å ta aktive valg når det gjelder leverandører av og opprinnelsen til råvarene som produktene våre er laget av. Dette for å kutte ned på transporten, men også for å lettere kunne sikre godt dyrehold og trygg bruk av kjemikalier. Av den grunn har vi for eksempel en serie med skinnprodukter fra Sverige.

En annen grunnleggende del av arbeidet er å tilby produkter som tilrettelegger for gjenbruk og inspirerer til å lage noe av ting du allerede har liggende hjemme.

Sosiale forhold

Vi krever gode sosiale forhold for alle som arbeider med produksjon og transport av produktene våre. Panduro arbeider for å sikre at produktene blir fremstilt i henhold til akseptable standarder for arbeidsmiljø og -sikkerhet.

Panduros etiske retningslinjer – Code of Conduct

Panduros etiske retningslinjer, også kalt Code of Conduct, er det viktigste styringsdokumentet for opprettholdelse av gode sosiale forhold. De etiske retningslinjene stiller krav til leverandørene når det gjelder de ansattes lønninger, helse og sikkerhet, overtidsarbeid og mulighet til deltakelse i fagorganisasjoner.

Panduro har i flere år arbeidet med å få alle produktleverandørene til å skrive under på de etiske retningslinjene. Arbeidet startet med leverandører i de landene som antas å utgjøre den største bærekraftsrisikoen, for eksempel i Asia. Deretter fortsatte vi med å innhente underskrifter fra de største produktleverandørene våre i Europa. Målet er at samtlige leverandører skal skrive under på dokumentet, også speditørene vi bruker, og leverandører som kun leverer til Popov BV. Den største utfordringen vil alltid være å sikre at samtlige leverandører og underleverandørene deres til enhver tid retter seg etter kravene. Vi er derfor i gang med å utvikle et system for oppfølging av etterlevelse av kravene som er formulert i de etiske retningslinjene.

Menneskerettigheter

Sosialt ansvar er et grunnleggende krav i alle deler av Panduros virksomhet. Vi i Panduro har et ansvar overfor kundene for at alle produkter fremstilles under akseptable arbeidsforhold og med respekt for menneskerettighetene. Leverandørene er ansvarlige for å sikre at all produksjon skjer i overensstemmelse med:

1. FNs menneskerettighetserklæring
2. FNs barnekonvensjon
3. ILOs konvensjoner om arbeidsvilkår og rettigheter på arbeidsplassen

Hver enkelt leverandør har også ansvar for å drive virksomheten sin i samsvar med relevant nasjonal lovgivning. Panduro arbeider for at ingen som er involvert i produksjonen av produktene våre, skal bryte menneskerettighetene eller lide fysisk eller psykisk overlast. Kravene er regulert i våre etiske retningslinjer (Code of Conduct).

Diskriminering

Det er viktig for oss at ansatte hos leverandørene våre ikke skal utsettes for diskriminering på arbeidsplassen på grunn av etnisitet, kjønn, religiøs eller politisk overbevisning, nasjonalitet, sosial bakgrunn eller andre tilsvarende forhold. Arbeidstakere med lignende erfaring og kvalifikasjoner skal dessuten få lik lønn for likt arbeid. Panduros krav om at diskriminering ikke skal forekomme, er regulert av de etiske retningslinjene våre (Code of Conduct), som blant annet er basert på ILO-konvensjon nr. 100 og 111.

Tiltak mot korrupsjon

Panduro påvirker samfunnet gjennom virksomhetsdriften sin. Det er derfor viktig for oss å ha høye standarder for etisk virksomhetsdrift i alt arbeid vi gjør. Det er ikke tillatt for medarbeidere eller leverandører å tilby, be om eller ta imot en utilbørlig fordel i forbindelse med Panduros virksomhet. Vi følger retningslinjene for gaver og fordeler utarbeidet av den svenske anti-korrupsjonsorganisasjonen IMM (Instituttet Mot Mutor).

*Den 10. desember 1948
vedtok FN verdenserklæringen
om menneskerettigheter.
For første gang hadde verden
en avtale der det ble fastslått
at alle mennesker var frie
og likeverdige.*

Samarbeid

SOS-barnebyer

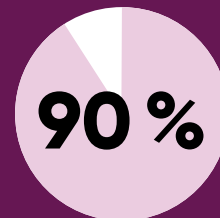
Vi vil at alle barn skal ha en trygg oppvekst. Siden 2014 har vi derfor samarbeidet med SOS-barnebyer for å hjelpe utsatte barn rundt om i verden. SOS-barnebyer er en internasjonal barnerettighetsorganisasjon som jobber for å gi barn en trygg, sikker og omsorgsfull oppvekst. Siden vi inngikk samarbeidet, har vi sammen med kundene våre samlet inn 1,9 millioner kroner til SOS-barnebyers viktige arbeid.

Panduro har i første rekke valgt å bidra til SOS-barnebyers tiltak for barn og familier i Santa Cruz i Bolivia. Bolivia er et av Sør-Amerikas fattigste land, og mange barn lever under utsatte forhold. Det er blant annet store problemer med barnearbeid og barn som bor på gaten.

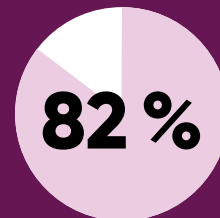
I barnebyen Santa Cruz Plan 4000 får barn som ellers hadde risikert å vokse opp helt alene, vokse opp innenfor en families trygge rammer. Barna blir en del av et fellesskap i sitt nye hjem, og får gå på skole og delta i aktiviteter. Barnebyen er en integrert del av lokalsamfunnet, slik at det skal bli enklere for barna å tilpasse seg samfunnet og etter hvert stå på egne ben. I barnebyen bor det for tiden 57 barn i til sammen 8 familier.

Innenfor rammene av Plan 4000-prosjektet driver SOS-barnebyer også familiestyrkende programmer rettet mot familier som på grunn av fattigdom, misbruk, sykdom, dødsfall i familien eller andre problemer risikerer å bli splittet opp. Plan 4000 hjelper familiene å holde sammen og – på sikt – å bli selvstendige og forsørge seg selv. Familiene får blant annet tilgang på næringsrik mat og grunnleggende helsetjenester. Barna får også muligheten til å gå på skole, og de voksne får hjelp til å komme i gang med inntekts-givende aktiviteter, slik at de kan forsørge seg selv. I 2019 fikk hele 81 familier støtte gjennom det familiestyrkende programmet.

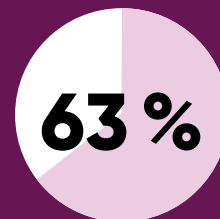
Resultater for dem som deltok i programmet i Bolivia:

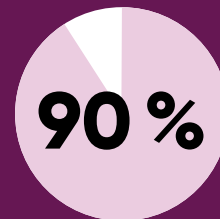
90 prosent har oppnådd en stor grad av selvstendighet.

Rundt 82 prosent har fullført grunnskolen, en yrkesutdanning eller forberedelser til høyere utdanning.

Rundt 63 prosent er i dag helt selvforsørget.

90 prosent har en sterk familieforankring og gir god omsorg til egne barn.

Louisiana Museum of Modern Art

Siden år 2000 har Panduro samarbeidet med Børnehuset og Louisiana Learning ved Louisiana Museum of Modern Art i danske Humlebæk. Børnehuset er en del av museet der barn og unge kan få fritt utløp for sin fantasi og skaperkraft. Panduro bidrar med materialer, men Louisiana bestemmer selv hvilke materialer som skal stilles til rådighet. Louisiana forsøker å tilpasse aktivitetene i Børnehuset til de utstillingene som til enhver tid er aktuelle.

Henie Onstad Kunstsenter

Panduro har siden 2017 sponset barneverkstedet Labben ved Henie Onstad Kunstsenter utenfor Oslo. Sponsorordningen minner om den vi har for Louisiana.

Sammen med
SOS-barnebyer
sikrer vi barns
nåtid og fremtid!

Foto: Maja Brand

Foto: Louisiana

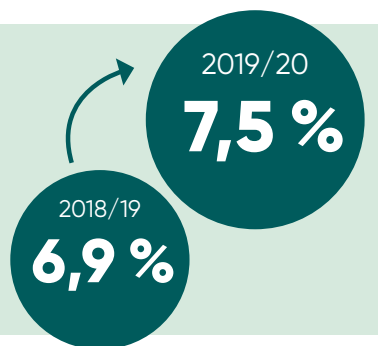
Medarbeidere

Panduro er en familiebedrift som tar vare på medarbeiderne sine. Vi er overbevist om at medarbeiderne må ha det bra for at selskapet skal ha det bra. Arbeidet vårt er basert på tydelige retningslinjer gjennomsyret av bærekraftsprinsippet. Retningslinjene er samlet i en personalhåndbok, en likestillingsplan, retningslinjer for mangfold og retningslinjer for arbeidsmiljø. For at det organisatoriske og sosiale arbeidsmiljøet skal bli så godt som mulig, ønsker Panduro å fremme en åpen dialog mellom sjefer og medarbeidere. Vi har årlige medarbeidersamtaler og samarbeider om å skape et godt arbeidsmiljø. Det fysiske arbeidsmiljøet for medarbeiderne er forskjellig i butikkene, på lagrene og kontorene og må tilpasses deretter. Panduro har utarbeidet egne retningslinjer for arbeidsmiljø og driver systematisk arbeidsmiljøarbeid (SAM). Målet er å gjennomføre medarbeiderundersøkelser for å følge opp hvordan medarbeiderne opplever Panduro som arbeidsplass.

Panduro arbeider også aktivt med å bedre medarbeidernes helse. Vi har avtale om terminalbriller som helsefremmende tiltak. Likestillingsarbeidet skal være en kontinuerlig prosess i medarbeider- og virksomhetsutviklingen, og likestilling skal stå på dagsordenen og være et tilbakevendende tema på avdelingsmøter og lederkurs.

Sykefravær i Sverige

Omstendighetene knyttet til koronavirus/covid-19-epidemien har gitt økt sykefravær i Sverige i 2020.

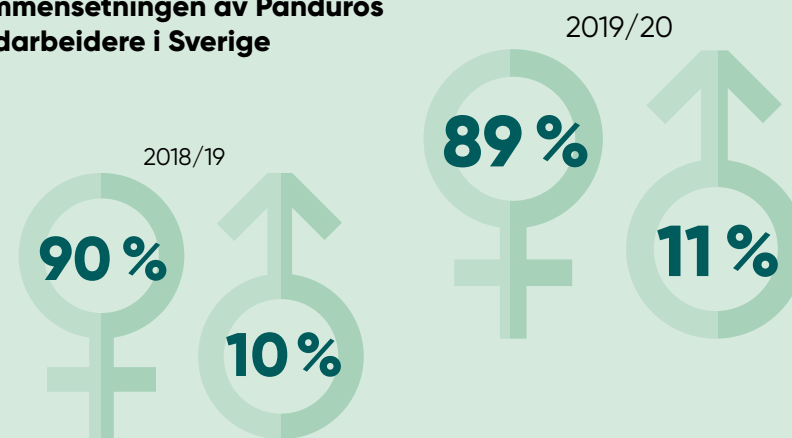

Mangfold og likestilling

Panduros virksomhet er preget av en holdning om at alle har og skal tillegges lik verdi uansett kjønn, etnisk eller religiøs tilhørighet, religiøs overbevisning eller seksuell legning. Vi er opptatt av å imøtekomme ønsker og gjøre tilpassinger ut fra for eksempel religiøse eller etniske hensyn. Det er viktig for oss å aktivt motvirke alle former for trakassering. I rekrutteringsarbeidet ønsker vi å oppmuntre personer med ulike bakgrunner til å søke. Mangfoldsarbeidet vårt styres av retningslinjene for mangfold.

Som en del av likestillingsarbeidet knyttet til rekruttering har vi som målsetting å prioritere kandidaten av det kjønnnet som er underrepresentert dersom to kandidater har likeverdige kvalifikasjoner. Vi arbeider også for å forebygge og hindre seksuell trakassering ut fra målsettingen om at alle skal kjenne seg trygge når de går på jobb i Panduro.

Sammensetningen av Panduros medarbeidere i Sverige

Nåværende sammensetning av styret (2019–2020): 1 kvinne og 7 menn.

Nåværende sammensetning av ledergruppen (2019–2020): 2 kvinner og 5 menn.

Verdiene våre

Med utgangspunkt i verdikjeden vår, og for å samle medarbeiderne våre rundt felles verdier og strategiske mål, lanserte og implementerte vi i 2018 grunnverdiene våre (også kalt «Core Values») i de skandinaviske selskapene. Disse grunnverdiene er en viktig del av virksomheten og danner en felles plattform for samarbeidet vårt. I 2019 utvidet Panduro de felles grunnverdiene med et nytt element: profitt. Målet var at samtlige medarbeidere, uansett stilling eller arbeidsoppgaver, skulle forstå hvor viktig lønnsomhet er, både i det daglige arbeidet og for virksomheten som helhet. Det er først når alle grunnverdiene virker sammen, at vi både kan oppnå målet om lønnsomhet og målet om å være en attraktiv arbeidsplass for medarbeiderne.

Jörgen Panduro

Revisorens kommentar til den lovpålagte bærekraftsrapporten

Til generalforsamlingen i Panduro Förvaltning AB, org.nr. 556570-3237

Oppgaver og ansvarsfordeling

Det er styret som er ansvarlig for å utarbeide bærekraftsrapporten for regnskapsåret som løper fra 1. mai 2019 til 30. april 2020, og for at denne oppfyller kravene i gjeldende regnskapslovgivning.

Gjennomgangens fokus og omfang

Gjennomgangen er utført i henhold til revisorforeningen FARs anbefaling RevR 12 om *revisors kommentar til den lovpålagte bærekraftsrapporten*. Det betyr at gjennomgangen av bærekraftsrapporten har et annet fokus og betydelig mindre omfang enn det som er tilfelle for en revisjon ifølge International Standards on Auditing og god revisjonsskikk i Sverige. Vi mener at denne gjennomgangen gir oss tilstrekkelig grunnlag for å uttale oss.

Uttalelse

Det er utarbeidet en bærekraftsrapport.

Malmö, 9. september 2020
PricewaterhouseCoopers AB

Vicky Johansson
Autorisert revisor

panduro®